

Erişkin Aşılamaında Güncel Öneriler

Prof. Dr. Necla TÜLEK
Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi
8 Kasım 2018

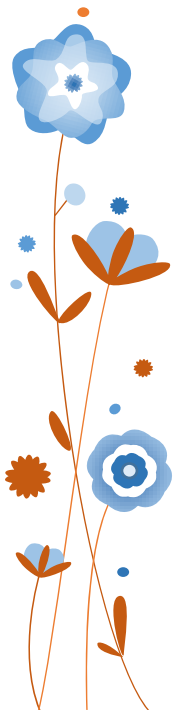

"Güvenli su sağlama dışında hiçbir tıbbi yaklaşım hatta antibiyotikler bile mortalitenin azalmasında aşular kadar etkili olmamıştır"

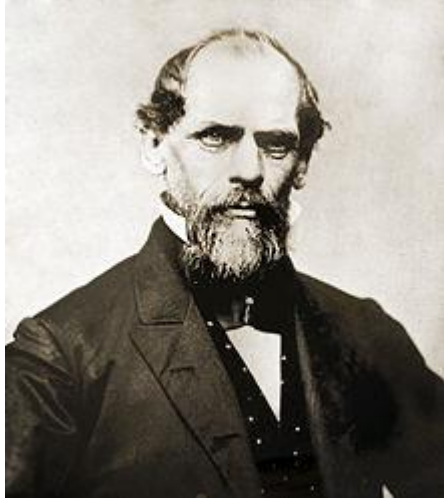
Çocukluk çağı aşılması 20. yüzyılın en önemli başarılarından biridir.

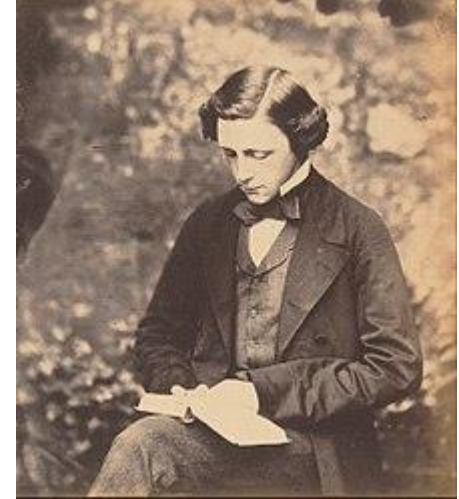
Erişkin aşılması?

Eğer aşı olabilseydi, Brooklyn Köprüsünün tasarımcısı John Roebling, tetanustan ölmeyecekti

Eğer zamanında grip aşısı olsaydı, Lewis Carroll, Alis Harikalar Diyarında'nın yazarı grip sonu pnömoniden ölmeyecekti.

Eğer bağışık olsaydı, akademi ödöl adayı Gene Tierney'in çocuğu konjenital rubella sendromu ile doğmayacaktı

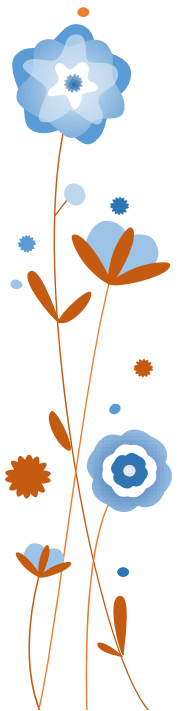

Eğer aşı olsaydı Angelina Jolie 2014 yılında suççuğu nedeni ile Unbroken(Boyun Eğmez) filminin prömiyerini kaçırmayacaktı

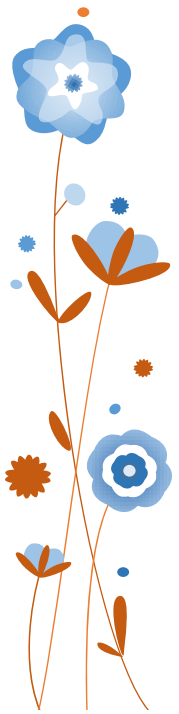
Niçin Erişkin Bağışıklama?

- Bazı hastalıklar erişkinlerde daha çok sorun oluşturmaktadır.
 - Grip, zona, pnömokok infeksiyonları ...
- Aşı ile önlenebilir hastalıklar erişkinlerde de görülebilir.
- Çocukluk çağı aşıları ileri yıllarda koruyuculuk sağlamayabilir, pekiştirme dozu gerekir.
- Çocukluk çağında aşılar yapılmamış ya da eksik yapılmış olabilir.
- Bazı aşılar sadece adölesan ve erişkinler için uygulanmaktadır.
- Yaş, yaşam tarzı, meslek, sağlık koşulları bazı hastalıklar için yeni riskler oluşabilir.
- Yeni aşılar geliştirilmiştir.
- Aşı ile önlenebilir hastalıklarda maliyet daha ağırdır.
- Çevrede ve toplumda duyarlı popölasyonu korumak gerekir.

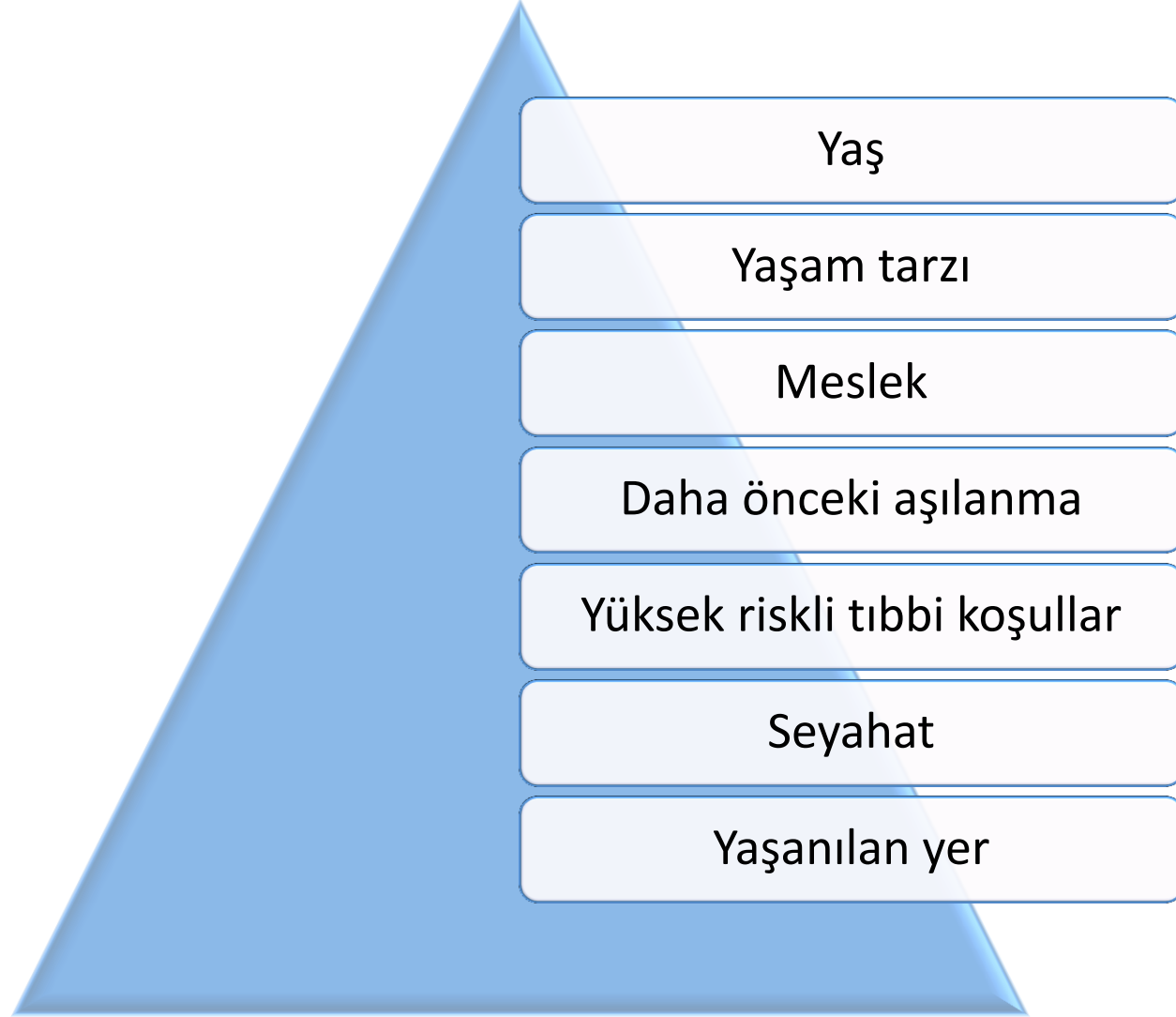
Erişkinlerde Aşılama Oranını Artırmak

- Sağlık kuruluşuna başvuru sayısını azaltmak,
- Hastaneye yatışı azaltmak,
- **Daha az antibiyotik kullanımı ve dirençli mikroorganizmalarla olabilecek infeksiyonları azaltmak,**
- Ölümü azaltmak,
- Daha nitelikli bir yaşam, sağlıklı yaşlanma demektir.

Erişkin Aşılama Parametreleri

HALO
(Health,
Age,
Lifestyle,
Occupation)

Erişkin Aşılama

- Sağlıklı erişkinde aşılama
 - İleri yaş
 - Genç erişkin
- Özel konakta aşılama
- Mesleki gereklilikle aşılama
 - Sağlık personeli
 - Diğer mesleklerde gerekli aşılar
- Seyahat öncesi aşılama
- Risk gruplarında aşılama
- Temas sonrası aşılama

Sağlıklı Bir Erişkinde Aşı Önerileri

<60 yaş

- Grip aşısı
- Tetanoz-difteri (1 doz boğmaca) aşısı
- Suçiçeği aşısı
- Kızamık-kızamıkçık-kabakulak bağışık olmalı
- HPV aşısı
 - Kadınlarda ≤ 45 yaş
 - Erkeklerde ≤ 45 yaş

≥ 60 yaş

- Grip aşısı
- Tetanoz difteri (1 doz boğmaca) aşısı
- Suçiçeği aşısı
- Zoster aşısı
- ≥ 65 yaşta pnömokok polisakkarit aşısı ve pnömokok konjuge aşısı

Yaşa Göre Erişkin Aşı Önerileri

Aşı	19-21 yaş	22-26 yaş	27-49 yaş	50-64 yaş	≥65 yaş
Grip	Her yıl				
Tdap veya Td	Bir kez Tdap, 10 yılda bir Td				
KKK	1 veya 2 doz				
Suçiçeği	2 doz				
RZV (rekombinant zoster)				2 doz	
Veya ZVL (canlı zoster)					Veya 1 doz
HPV-kadın	Başlama yaşına göre 2 veya 3 doz				
HPV-erkek	Başlama yaşına göre 2 veya 3 doz				
PCV13					1 doz
PPSV23	Endikasyona göre 1 veya 2 doz				1 doz
HepA	Endikasyona göre 2 veya 3 doz				
HepB	3 doz				
MenACWY	Endikasyona göre 1 veya 2 doz, risk devam ederse 5 yılda bir				
MenB	Aşıya göre 2 veya 3 doz				
Hib	Endikasyona göre 1 veya 3 doz				

Grip Aşıları

- **İnaktive aşılar**

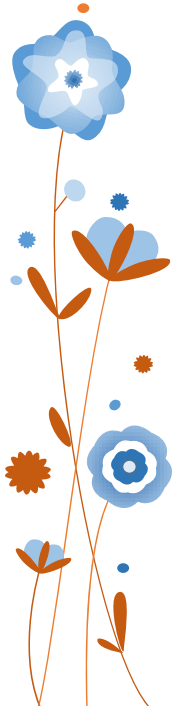
- Üç valan aşılar (HA; 15 μ G/doz)
- Üç valan adjuvanlı aşılar (HA; 15 μ G/doz); ≥ 65 yaş
- Üç valan yüksek doz aşılar (HA; 60 μ G/doz); ≥ 65 yaş
- Dört valan aşılar (HA; 15 μ G/doz)

- **Rekombinan aşılar**

- Üç valan aşılar(HA; 15 μ G/doz)
- Dört valan aşılar; (HA; 45 μ G/doz); ≥ 18 yaş

- **Canlı attenue grip aşıları; 2-49 yaş arası, intranazal**

İnaktive veya rekombinant aşılar zona, pnömokok gibi aşılarla aynı zamanlı uygulanabilir.

2018-2019 Yılı Grip Aşıları İçeriği

Trivalan aşı

- A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09–like virus,
- **A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)–like virus;**
- **B/Colorado/06/2017–like virus (Victoria lineage).**

Tetravalan aşı

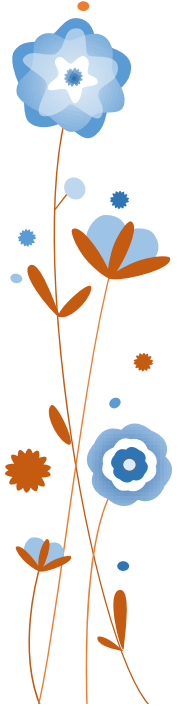
- A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09–like virus,
- **A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)–like virus;**
- **B/Colorado/06/2017–like virus (Victoria lineage).**
- +
- B/Phuket/3073/2013–like virus (Yamagata lineage).

Grip Aşısı Öncelikli Gruplar

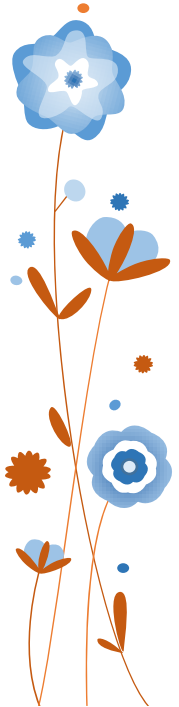
6 ay ve üstündekilere uygulanabilir.

- Sağlık çalışanları
- Komplikasyon riski yüksek olanlar
 - Astma
 - **Diyabet**, metabolik hastalıklar
 - Kalp hastaları
 - Kronik karaciğer, böbrek hastaları
 - Nörolojik, hematolojik hastalar
- Yüksek riskli hastalara bakım verenler ve ev halkı
- 6 ay- 59 ay arası çocuklar
- ≥ 50 yaş (≥ 65 yaş)
- Gebeler
- İmmunokompromizeler, kanser hastaları
- HIV/AIDS hastaları
- Vücut kitle indeksi ≥ 40
- Bakımevinde kalanlar ve çalışanları
- < 5 yaş altı çocuklara bakım verenler (özellikle < 6 ay), ev halkı

Grip Aşısı Uygulama

- Her yıl yapılması gerekir.
- Kuzey Yarımküre 'de Eylül-Kasım aylarında.
- İntramuskuler aşı deltoid kasa
- İnaktive aşı diğer inaktif ve canlı aşılarla uygulanabilir
 - Aynı bölgeye
- LIAV diğer canlı ve inaktive aşılarla eş zamanlı yapılabilir
 - Aynı gün yapılmayan canlı aşılar 4 hafta sonra
- Yüksek riskli gruba aşılanmamışsa sezon boyunca
- Yaşa ve immün duruma göre etkinlik değişir

Grip Aşıları Kontrendikasyonları

Canlı Aşı

- Daha önce aşı içeriklerinden birine karşı şiddetli alerjik reaksiyon
- Çocuk-adölesanlarda aspirin ya da salisilat içeren ilaç kullanımı
- 2-4 yaş astım tanısı konulmuş çocuklar , son 12 ayda wheezing epizodu
- İmmunokompromize kişiler (HIV enfeksiyonu dahil)
- Korunmuş çevre gereken ağır immunosuprese hastaların yakın temaslıları ve bakıcıları
- Gebelik
- Son 48 saat içinde influenza antiviral tedavi alınması

İnaktive aşılar

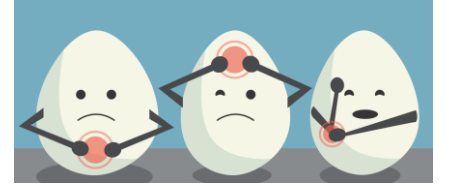
- Aşı veya komponentlerinden birine daha önce şiddetli alerjik reaksiyon
- **Yumurta allerjisi olanlara aşı uygulanabilir.**

Tedbir gereken durumlar:

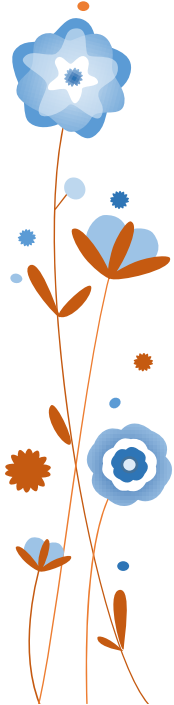
- Ateş olsun olmasın orta-ağır hastalık
- Daha önceki grip aşısı sonrası 6 hafta içinde gelişen Guillain–Barré sendromu

**Gebelerde grip aşısı her trimesterde yapılabilir,
çünkü grip gebelerde daha riskli (CDC ve ACIP)**

Grip Aşıları ve Yumurta Allerjisi

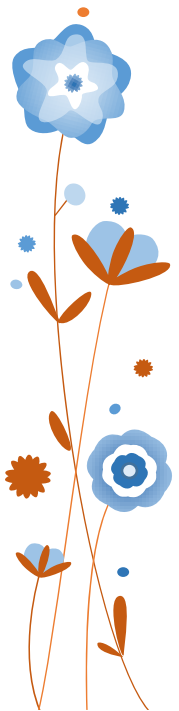
- Yumurta sonrası sadece ürtiker olursa grip aşısı yapılır.
- Sadece ürtiker değil anjioödem, solunum güçlüğü, tekrarlayan kusma ya da epinefrin ya da diğer acil yaklaşım gerekenlere de aşı yapılır. **Aşı şiddetli allerjik reaksiyonu tanıyıp müdahale edilebilecek bir sağlık merkezinde yapılmalıdır.**
- Grip aşısına daha önce bir şiddetli allerjik bir reaksiyon varsa kontrendikasyondur.

Tetanus-Difteri-Aselüler Boğmaca Aşısı

Erişkin; ≥19 Yaş

- Daha önce Tdap ile aşılanmamış ≥19 yaş kişiler bir doz Tdap almalı, her 10 yılda bir Td pekiştirme dozu yapılmalı.
- Tdap aşı endikasyonu konulmuşsa geciktirme olmadan son tetanus veya difteri toksoidi içeren aşı ile aradaki intervale bakılmaksızın yapılmalı.

Tetanoz, Difteri ve Aselüler Boğmaca (Td/Tdap) Aşıları İçin Öneriler

Daha önce Tdap aşısı almamış veya aşılanma durumu bilinmiyorsa

- Bir doz Tdap, daha sonra her 10 yılda bir Td aşısı.

Gebelerde

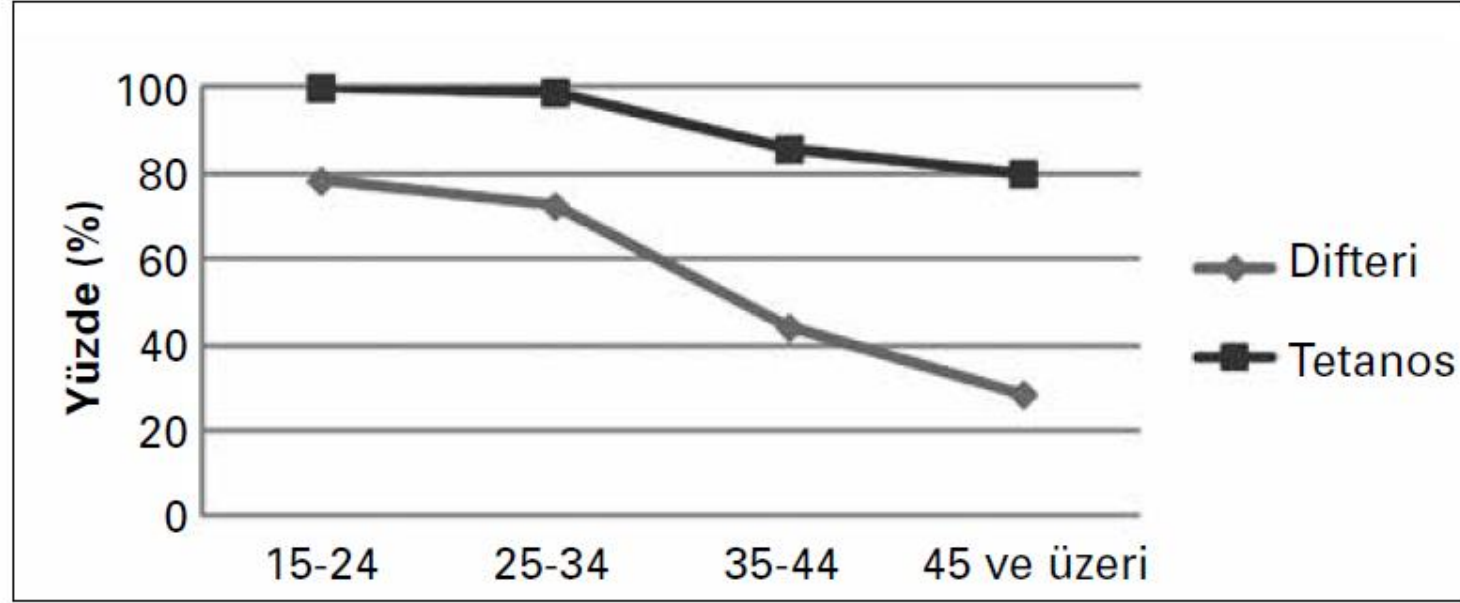
- Daha önceki Td veya Tdap aşılanmaya bakmaksızın 1 doz Tdap
- (27-36 haftalar arasında tercih)

Td ile 3 doz primer aşılanma öyküsü yok ya da tam değil ise

- **İlk doz Tdap olarak**
- Hiç aşılanmamışlarda bir ay ara ile iki doz, 6-12 ay sonra üçüncü doz
- Aşılanma yarım kalmış ise eksik dozların tamamlanması

Yaşla birlikte aşı ile indüklenmiş immünite azalıyor

Şekil 1. Yaşa göre difteri ve tetanos seropozitiflik oranları ($p < 0.05$).

Cılız et al. *Klimik Dergisi* 2013; 26(1): 26-30.

Tetanus-Difteri-Aselüler Boğmaca Aşısı

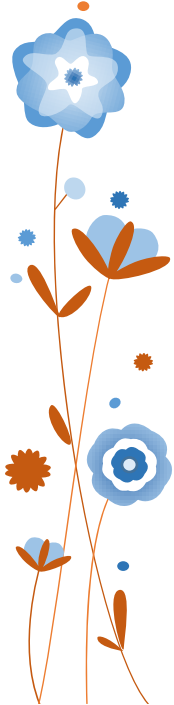
Kontrendikasyon

- Daha önceki doz veya aşı komponentlerinden birine şiddetli alerjik reaksiyon (anafilaksi)
- Bir önceki DTP, DTaP veya Tdap dozu sonrası bir hafta içinde gelişen ve başka bir nedenle açıklanamayan ensefalopati (koma, bilinçte azalma veya uzamış nöbet)

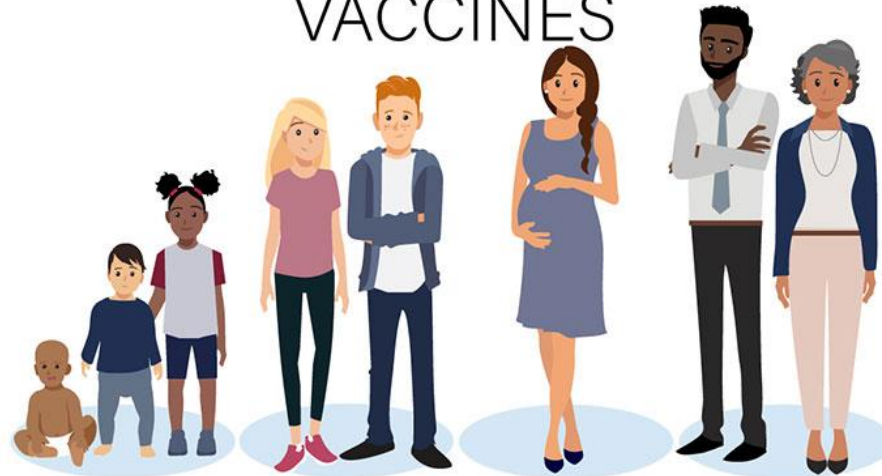

Tedbir gereken

- Progresif veya unstabil nörolojik bozukluk, kontrol altında olmayan nöbet veya progresif ensefalopati (stabil hale gelinceye dek) (boğmaca komponenti için)
- Bir önceki tetanoz toksoidi içeren aşılarla <6 hafta içinde Guillain-Barré sendromu
- Bir önceki tetanus veya difteri toksoidi içeren aşılarla Arthus-tip hipersensitivite reaksiyonu (en az 10 yıl ertelemek)
- Orta veya ağır şiddette akut hastalık

People of all ages need WHOOPING COUGH VACCINES

DTaP for young children	Tdap for preteens	Tdap for pregnant women	Tdap for adults
-----------------------------------	-----------------------------	-----------------------------------	---------------------------

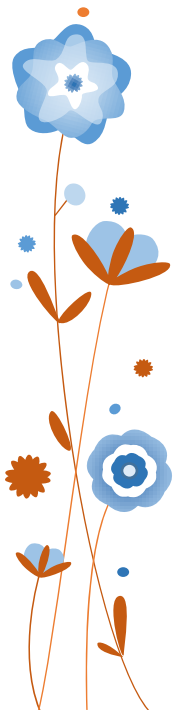
- ✓ 2, 4, and 6 months
- ✓ 15 through 18 months
- ✓ 4 through 6 years

- ✓ 11 through 12 years

- ✓ During the 27-36th week of each pregnancy

- ✓ Anytime for those who have never received it

www.cdc.gov/whoopingcough

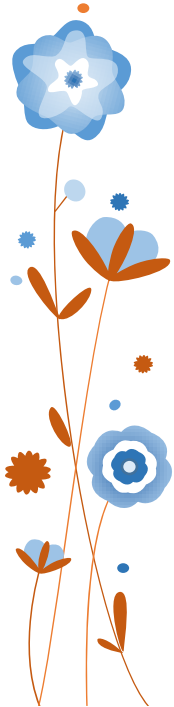
Kızamık, Kabakulak, Kızamıkçık Aşısı

- **Genel:**

- Kızamık, kabakulak ve kızamıkçık için kanıtı olmayan erişkinlere bir doz KKK aşısı (s.c. canlı aşı)
- İmmünite kanıtı:
 - 1957'den önce doğanlar (sağlık çalışanı dışında)
 - KKK aşısının uygulandığının belgesi
 - İmmünite veya hastalığın laboratuvar kanıtı

- **Özel gruplar:**

- Kızamıkçığa karşı kanıtlanmış bağışıklığı olmayan gebelere doğumdan sonra hastaneden taburcu olmadan önce KKK aşısı.
- HIV enfeksiyonu ve CD4 hücre sayısı en az 6 ay ≥ 200 hücre/mcL olan ve kanıtı olmayanlara en az 28 gün ara ile iki doz KKK aşısı.
- İlköğretim sonrası eğitim kurumlarında bulunan, uluslararası seyahat edenler ve immunokompromize hastaların ev temaslıları: en az 28 gün ara ile iki doz KKK aşısı, daha önce bir doz aşı uygulanmışsa ek bir doz
- İmmünite kanıtı olmayan sağlık personeli ; kızamık ve kabakulak için en az 28 gün ara ile iki doz, rubella için bir doz KKK aşısı.
- **Daha önce ≤ 2 doz kabakulak içeren aşı almış ve sağlık otoriteleri tarafından bir kabakulak salgınında risk artışı saptanmışsa bir doz daha KKK aşısı.**

Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak Aşısı (MMR)

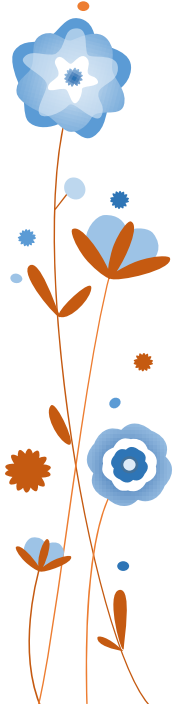

Kontrendikasyon

- Daha önceki aşı ya da içindikilerden birine şiddetli allerjik reaksiyon
- Bilinen şiddetli immün yetmezlik
 - Hematolojik veya solid tümör
 - Kemoterapi alanlar
 - Konjenital immün yetmezlik
 - Uzun süreli immunosupresif tedavi
 - İmmün baskılanması ağır HIV enfeksiyonları
- Gebelik

Dikkatli olunması gereken durumlar

- Ateş olsun olmasın orta-ağır akut hastalık
- Son on bir ayda antikor içeren kan ürünleri kullanımı
 - Ürüne bağlı olarak süre
- Trombositopeni veya trombositopenik purpura öyküsü
- Tüberkülin testi gerekliliği
- Diğer canlı aşılarla aynı gün, değilse en az 28 gün ara

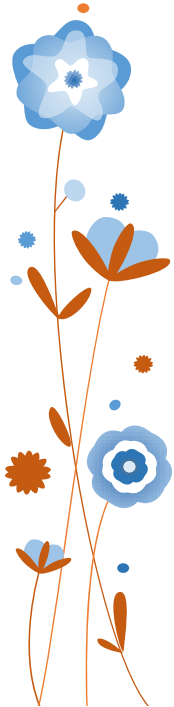

- 2017’de 28 EU/EEA ülkesinden 14 600 kızamık olgusu bildirildi
- Olguların %38’i ≥ 20 yaş
- %37’si < 5 yaş

Temas sonrası 3 gün içinde KKK aşısı uygulanır

[Measles and rubella surveillance - 2017](#), ECDC

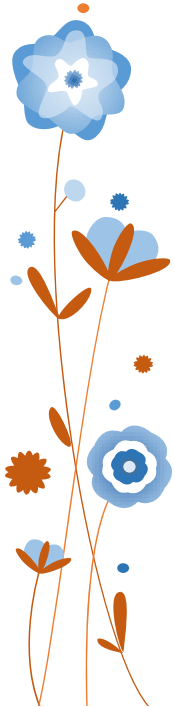

Suçiçeği Aşısı Uygulama

Kanıt: Dört hafta ara ile iki doz aşı yapıldığının belgelenmesi
ABD’de 1980 öncesi doğanlar (gebe ve sağlık personeli hariç)
Bir hekim tarafından suç içeği hastalığının tanısı veya doğrulanmış olması
İmmüitenin laboratuvar kanıtı veya hastalığın laboratuvarca doğrulanmış olması.

- Suç içeğine karşı immün olmayan erişkinlerde iki doz aşı (4-8 hafta ara ile)
- Daha önce bir doz alanlarda ikinci doz aşı
- İmmün olmayan gebelerde gebeliğin sona ermesinden hemen sonra başlanır.
- HIV infeksiyonu ve CD4 hücre sayısı en az 6 ay ≥ 200 hücre/mcL olan ve kanıtı olmayanlara klinik karara göre üç ay ara ile iki doz
- Aşılama özellikle:
 - Hastalığın yüksek risk oluşturacağı kişilerle yakın teması olan kişilere
 - Sağlık personeli, bağışıklığı baskılanmış kişilerin ev halkı
 - Temas ve bulaştırma riski yüksek olanlar
 - Öğretmenler, çocuk bakım evleri çalışanları, askeri personel gibi.
 - Uluslararası seyahat
 - Doğurganlık çağındaki kadınlar

Temas sonrası 3-5 gün içinde

Suçiçeği Aşısı

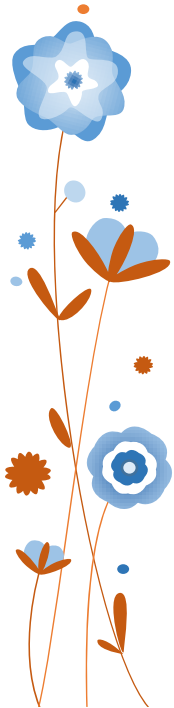

Kontrendikasyon

- Daha önceki aşı ya da içindekilerden birine şiddetli allerjik reaksiyon
- Ağır immün yetmezliği olanlar
 - Hematolojik veya solid tümör
 - Kemoterapi alanlar
 - Konjenital immün yetmezlik
 - Uzun süreli immunosupresif tedavi
 - İmmün baskılanması ağır HIV infeksiyonları
- Gebelik

Dikkatli olunması gereken durumlar

- Ateş olsun olmasın orta-ağır akut hastalık
- Son on bir ayda antikor içeren kan ürünleri kullanımını
 - (Ürüne bağlı olarak süre)
- Aşılama öncesi son 24 saatte spesifik antiviral (asiklovir, famsiklovir, valasiklovir) kullanımını
- Aspirin kullananlar

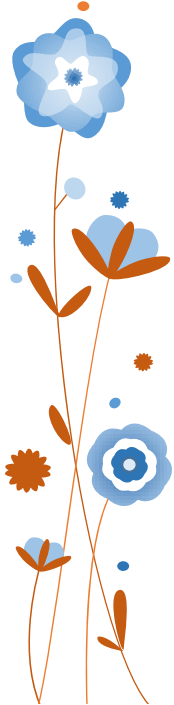

Zona Aşıları

Rekombinant Adjuvanlı Subünit Zoster aşısı (2017)
Canlı virüs aşısı

- ≥ 50 yaş olanlarda daha önce zona geçirip geçirmediği veya suçiçeği veya canlı zona aşısı alıp almadığına bakmaksızın iki doz rekombinant zoster aşısı
 - (2-6 ay ara ile).
 - Canlı aşı yapılanlarda en az iki ay sonra.
- ≥ 60 yaş olanlarda rekombinant aşı 2 doz veya canlı zoster aşısı bir doz
- **Özel gruplar**
 - **Gebe ve ağır immün yetmezliği olanlarda canlı zoster aşısı kontrendike**
 - Suçiçeği immünitesi olmayanlarda önce suçiçeği aşısı

Human Papillomavirus (HPV) Aşıları

Dört valan ve 9 valan aşı: 9-26 yaş, kadın ve erkeklerde
Bivalan HPV aşısı; 9-25 yaş kadınlarda onaylı

- **Genel:**

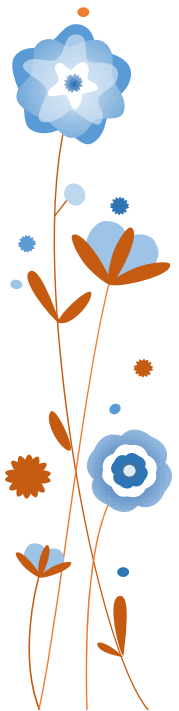
- Kadınlarda 26 yaşa dek, erkeklerde 21 yaşa dek (22-26 klinik karara bağlı).
- Aşı dozları başlangıç yaşına göre değişiyor:
 - Daha önce aşılanmamış kişilerde : 0, 1-2, 6 ayda
 - 9-14 yaşta aşı başlanmış 1 veya 5 aydan az ara ile iki doz almışsa tek doz aşılama.
 - 9-14 yaşta başlanmış ve en beş ay ara ile iki doz almışsa ek doza gerek yok.

- **Özel gruplar:**

- İmmunokompromize hastalarda (HIV enfeksiyonu dahil) 26 yaşa dek; 0, 1-2, 6 ay.
- MSM'lerde 26 yaşa dek: Aşı başlangıç yaşına göre 2 veya 3 doz. Eğer aşılanma öyküsü yoksa üç doz; 0, 1-2, 6 ay.
- 26 yaşa dek gebelerde: Doğum sonu aşılama.

5 Ekim 2018'de FDA Gardasil 9 aşısının 27-45 yaşına dek kullanımını onayladı

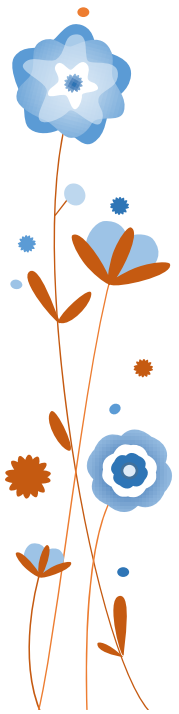
<https://www.fda.gov/NewsEvents/Newsroom/PressAnnouncements/ucm622715.htm>.

Pnömonokok Aşıları

23 valan pnömonokok polisakkarit aşısı (PPSV23)

13 valan konjuge aşısı (PCV13)

İmmunokompetan ≥ 65 Yaşta Pnömonokok Aşı Önerileri

Hiç aşılanmamışsa

- Bir doz 13 valan konjuge aşı (PCV13)
- En az bir yıl sonra polisakkarit aşı (PPSV23) .

Eğer daha önce ≥ 65 yaşta PPSV23 yapılmışsa

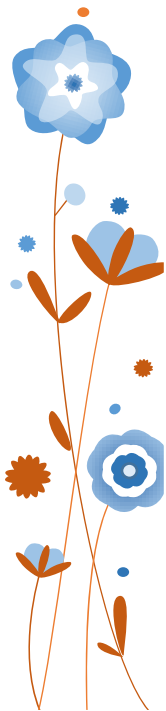
- En az bir yıl sonra PCV13

<65 yaşta PPSV23 yapılmışsa

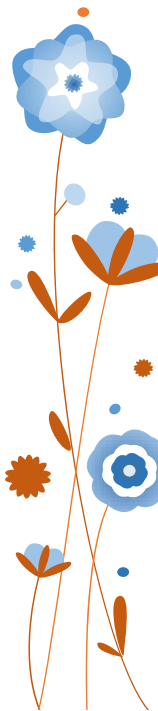
- ≥ 65 yaşta PPSV23'ten en az bir yıl sonra PCV 13
- ≥ 65 yaşta PPSV23'ten en az 5 yıl sonra PPSV23

Risk grup/Altta yatan hastalık	PCV13–PPSV23 interval				PPSV23–PCV13 interval			
	24-71 ay	6-18 yaş	19-64 yaş	≥ 65 yaş	24-71 ay	6-18 yaş	19-64 yaş	≥ 65 yaş
Altta yatan hastalık yok	-	-	-	≥1 yıl	-	-	-	≥1 yıl
Immüno kompetent Kronik kalp/akciğer hastalığı Diabetes mellitus Alkolizm Kronik karaciğer hst Sigara kullanımı	≥8 hafta	-	-	≥1 yıl	≥8 hafta			≥1 yıl
BOS kaçağı Koklear implant	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥1 yıl	≥1 yıl
Fonksiyonel/ anatomik aspleni Sickle cell hst/diğer hemaglobinopatiler Konjenital veya kazanılmış aspleni	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥1 yıl	≥1 yıl
Immüno kompromize Konjenital/kazanılmış immün yetmezlik HIV infeksiyonu Kronik renal yetmezlik Nefrotik sendrom Lösemi/Lenfoma/Hodgkin hastalığı Generalize malignansi İyatrojenik immunosupresyon Solid organ transplant Multipl myeloma	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥8 hafta	≥1 yıl	≥1 yıl

Aşı	Gebelik	Immuno kompro mize	HIV CD4 <200	HIV CD4 ≥200	Aspleni/ kompleman yetmezliği	Terminal böbrek yetmezliği	Kalp/ akc hast alkolizm	Kronik kc hast	Diabet	Sağlık çalışanı	MSM
Grip	Yıllık bir doz										
Tdap veyaTd	Her gebelik 1 Tdap	Bir kez Tdap, 10 yılda bir Td									
MMR	Kontrendike		Bir veya iki doz endikasyona bağlı								
Suçiçeği	Kontrendike		İki doz								
RZV					≥50 yaş 2 doz RZV						
ZVL	Kontrendike		Veya ≥60 yaş, 1 doz ZVL								
HPV :K			3 doz 26 yaşa dek			2 veya 3 doz 26 yaşa dek					
HPV :E			3 doz 26 yaşa dek			2 veya 3 doz 21 yaşa dek					2-3 <26 yaş
PCV13			1 doz				1 doz				
PPSV23		1,2,3 doz endikasyona bağlı									
Hep A	2 veya 3 doz aşırıya bağlı										
HepB						3 doz					
MenACWY			Endikasyona göre 1-2 doz, 5 yılda 1								
Hib		3doz HSCT			1 doz						
MenB											

Meningokok Aşıları (MenACWY)

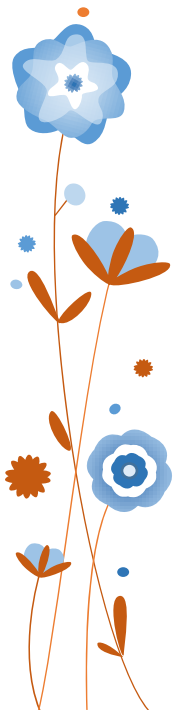
İki doz +Pekiştirme

- En az 8 hafta ara ile iki doz ve risk devam ediyorsa 5 yılda 1
- Anatomik veya fonksiyonel aspleni
- HIV infeksiyonu
- Persistan kompleman komponent yetmezliği
- Eculizumab kullanımı

Tek doz aşı

Risk devam ederse 5 yılda bir

- Meningokok hastalığının epidemik veya hiperepidemik olduğu bölgelere gidenler veya orada yaşayanlar (Hac dahil)
- Serogrup A,C,W,Y ile meningokok hastalığı salgın riski
- *Neisseria meningitidis*'e rutin maruz kalan mikrobiyologlar
- Yurttan kalan ve 16 yaş veya üstünde MenACWY ile aşılanmamış olanlar

Haemophilus influenzae tip b aşısı

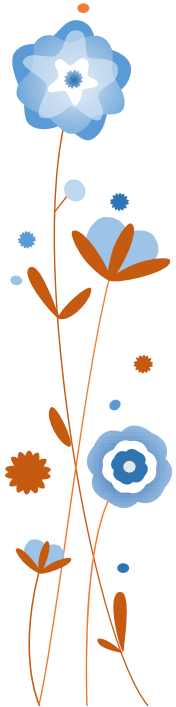
Endikasyonlar

- **Bir doz aşısı**

- Anatomik veya fonksiyonel aspleni (orak hücreli hastalık dahil)
- Elektif splenektomiye gidecek olanlar: Daha önce aşılanmamışsa **splenektomiden 14 gün** öncesi 1 doz

- **Üç doz aşısı:**

- Hematopoietik kök hücre nakli: başarılı bir transplanttan 6-12 ay sonra , daha önce aşılanıp aşılanmadığına bakılmaksızın 4 hafta ara ile 3 doz.

Sağlık Çalışanlarında Aşılama

Hepatit B

- Bağışık değil veya üç doz aşılammışsa
- Üç doz; 0-1- ve en az 5 ay sonra 3.doz
- 3.dozdan 1-2 ay sonra anti-HBs kontrolü

Grip

- Her yıl

MMR

- Daha önce aşılammış veya laboratuvar olarak immün değilse 28 gün ara ile 2 doz
- Rubella negatiflere tek doz

Suçiçeği

- İmmün değilse 28 gün ara ile iki doz

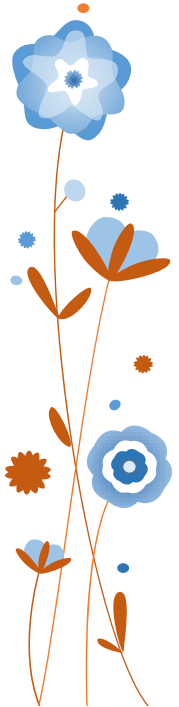
Tdap

- Daha önce Tdap almamışsa, 1 doz Tdap, 10 yılda bir Td

Meningokok

- İzolatlarla rutin çalışan, maruz kalanlara
- Tek doz, MenACWY, beş yılda bir

Altta yatan hastalığa göre diğer aşılar

Diğer Meslek Gruplarında Aşılama

İlgili mikroorganizma ile çalışan laboratuvar çalışanları

- Meningokok, hepatit A, kuduz, veba, şarbon v.b.

Bakımevlerinde çalışanlar

- Hepatit A, hepatit B.

Kreş çalışanları

- Hepatit A, hepatit B

Askeri personel

- Hepatit A, meningokok

Mağaracılar

- Kuduz

Toplum güvenliğinde çalışanlar

- Hepatit B, diğer

Gıda sektöründe çalışanlar

- Hepatit A

Veterinerler, orman işçileri, avcılar

- Kuduz

Kanalizasyon işçileri

- Hepatit A

Yaşam Tarzına Göre Gerekli Aşılar

MSM

- Hepatit B aşısı: 0.1.6. ay veya 0,7,21-30.gün, 1 yıl sonra rapel
- Hepatit A aşısı: 0, 6-12 (Havrix) ya da 0, 6-18 (Vacta)
 - ya da kombine aşı: 0,1,6. ay ya da 0,7,21-30 gün, 1 yıl sonra rapel

Damarıçi ilaç kullananlar

- Hepatit B aşısı: 0.1.6. ay veya 0,7,21,30.gün, 1 yıl sonra rapel
- Hepatit A aşısı

Çok eşlilik, CYBH riski

- Hepatit B aşısı

Riskli Temas Sonrası Aşılama

Hepatit B

- Bilinen koruyucu titresi yok, kaynak HBsAg pozitifse tercihen İlk 12 saatte HBIG, farklı bölgeden aşı

Kuduz

- Rehber gereğince

Tetanoz

Suçiçeği

- İlk 3-5 gün

Kızamık

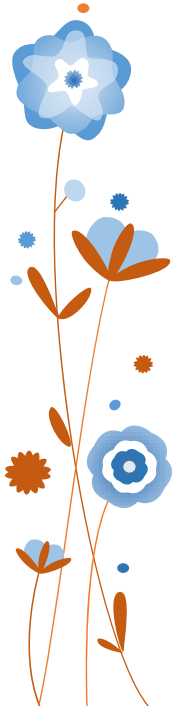
- İlk 3 gün

Hepatit A

- Temas sonrası hemen (<14 gün) başlanır

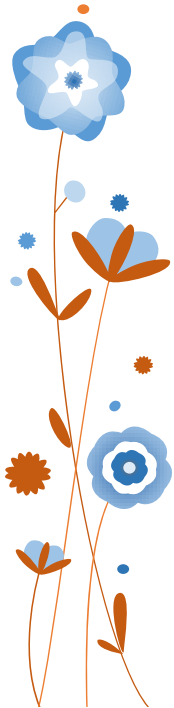
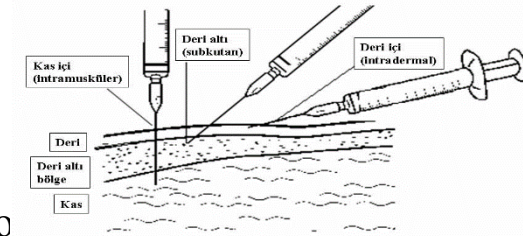
Şarbon aşısı (ABD'de)

- 0.2.4..hafta

Aşı Uygulamada Genel Kurallar

- İnaktive aşılar eş zamanlı verilebilir
 - PCV13 ve MCV4 hariç
- Aynı bölgeden, ayrı ekstremiteden yapılmalı
- Aynı ekstremiteye yapılacaksa arada 2,5-5 cm
- İmmunglobulin ve kan ürünü alanlarda 11 aya dek aşılarla yanıt bo
- Canlı aşılardan sonra iki hafta immunglobulin verilmemeli
- Canlı aşılar ya eş zamanlı ya da bir ay sonra
- Aşı şemalarına ara verilirse kaldığı yerden devam edilir
- Dozlara uymak gerekir, düşük doz yapılmamış kabul edilir
- Adjuvan içeren aşılar (DBT, DT, Td, Hep A, Hep B gibi) derin kas içine uygulanmalıdır.
- Aşıda kullanılan iğne uzunluğu; çoğu kez 22-25 gauge'lık (30 mm)

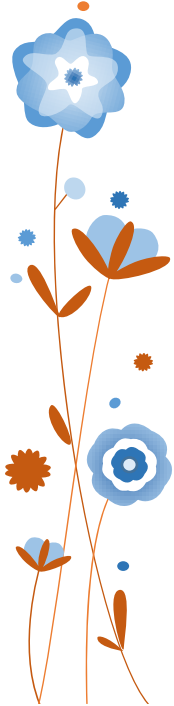

Sosyal Güvenlik Kurumundan:

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİ

25.03.2017

- **2.4.3 - Finansmanı sağlanan kişiye yönelik koruyucu sağlık hizmetleri**
- **2.4.3-A -** Sağlık Bakanlığı “Genişletilmiş Bağışıklama Programı” kapsamına dahil olmayan aşı bedelleri; kronik böbrek yetmezliği, kistik fibrozis, KOAH, kanser, HIV/AIDS enfeksiyonu, splenektomi olanlar ve immünsupresif tedaviye bağlı olarak bağışıklık durumu olumsuz etkilendiği için enfeksiyon hastalıklarının daha ağır seyrettiği yüksek riskli kişilerin bu durumlarını belgeleyen sağlık raporuna istinaden karşılanır.
- **2.4.3-B – (Değişik:RG-26/11/2016-29900)⁽⁷³⁾** Grip aşısı bedeli; 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; gebeliğin 2. veya 3. trimesterinde olan gebeler, astım dâhil kronik pulmoner ve kardiyovasküler sistem hastalığı olanlar, diyabet dâhil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik renal disfonksiyonu, hemoglobinopatisi veya immün yetmezliği olan veya immünsupresif tedavi alanlar ile 6 ay - 18 yaş arasında olan ve uzun süreli asetil salisilik asit tedavisi alan çocuk ve adolesanların hastalıklarını/gebelik durumunu belirten sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edildiğinde yılda bir defaya mahsus olmak üzere karşılanır.
- **2.4.3-C -** Pnömonokok aşısı bedeli (polisakkarit); iki yaş üstü çocuklarda ve erişkinlerde, aspleni, dalak disfonksiyonu, splenektomi (medikal, cerrahi ve otosplenektomi) yapılan veya planlanan olgular, orak hücre hastalığı, çölyak sendromu, immünsupresif tedavi, radyasyon tedavisi, organ transplantasyonu ve HIV tüm evreleri dahil tedaviye veya hastalıklara bağlı immün yetmezlik ve immün baskılanma durumları, kronik renal hastalık ve nefrotik sendrom, kronik kalp hastalıkları, astım dahil kronik akciğer hastalıkları, siroz dahil kronik karaciğer hastalıkları, diyabet dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, hemoglobinopati, doğuştan ve edinilmiş kraniyal defektler ve dermal sinüsler dahil beyin omurilik sıvısı sızıntısına sebep olan durumlarda, hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak tüm hekimlerce reçete edilmesi halinde 5 yılda bir karşılanır. 65 yaş ve üzerindeki kişilere rapor aranmaksızın beş yılda bir defa olmak üzere bedelleri ödenir.
- **2.4.3-Ç -** Hepatit A aşısı bedeli; Kronik karaciğer hastalığı olan veya pıhtılaşma faktörü konsantresi alan ve Hepatit A seronegatif olan; 1 yaş üzeri çocuklar ve erişkinlerde, hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanarak tüm hekimlerce reçete edilmesi halinde en fazla yılda iki kez karşılanır.

Aşılama Yaşam Boyu

Çocukluk
Çağı

Adölesan
Çağ

Erişkin

national
IMMUNIZATION
awareness month

Don't forget,
adults need
vaccines, too!

VACCINES
are not just for kids.

TEŐEKKÜRLER

Bu kez haydi büyükler aşıya

